

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoKR/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117221208
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7117221208.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Natálie Štrkolcovej a JUDr. Rastislava Pellu v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., sídlo: Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, proti žalovaným: 1, JUDr. Miroslav Vereb, správca konkurznej podstaty úpadcu: MERCURIUS, spoločnosť s ručením obmedzeným Košice, sídlo: Jazerná 3, 040 12 Košice, IČO: 31 704 964, sídlo kancelárie správcu: Hrnčiarska 3, 040 01 Košice, 2, FINGO Hypo, a.s., sídlo: Štefánikova 8, Poprad 058 01, IČO: 46 789 570, zastúpený advokátskou kanceláriou: ZVONČEKOVÁ & PARTNERS, s.r.o., sídlo: Miletičova 16, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 08, v konaní o určenie popretej pohľadávky, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Košice I, č.k. 26Cbi/22/2017-329 zo dňa 11. júna 2019, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Košice I, č.k. 26Cbi/22/2017-329 zo dňa 11. júna 2019.

II. Žalobcovi voči žalovanému v 2. rade priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

III. Žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo veci samej rozhodol takto: „Určuje sa, že pohľadávka žalobcu, ktorá bola uplatnená dňa 27.06.2017 prihláškou pohľadávky vo výške 3 021 977,24 EUR v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 31K/70/2016 voči úpadcovi MERCURIUS spoločnosť s ručením obmedzeným Košice, so sídlom Jazerná 3, 040 12 Košice, IČO: 31 704 964 zapísaná v zozname pohľadávok pod číslom 3, je v celom rozsahu čo do právneho dôvodu, výšky, vymáhateľnosti a zabezpečenia zabezpečovacím právom v prvom poradí oprávnená.“ O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobca svoj návrh odôvodnil nasledovným spôsobom (odseky 2 - 4). Okresný súd Košice I svojim rozhodnutím sp. zn. 31K/70/2016 zo dňa 15.05.2017, publikovaným v Obchodnom vestníku č. 96/2017 dňa 22.05.2017, vyhlásil konkurz na majetok dlžníka: MERCURIUS, spoločnosť s ručením obmedzeným Košice, so sídlom Jazerná 3, 040 12 Košice, IČO: 31 704 964 (ďalej len „úpadca“) a zároveň ustanovil JUDr. Miroslava Vereba, so sídlom kancelárie Hrnčiarska 3, 040 01 Košice, zn. správcu: S971 za správcu podstaty. Prihláškou č. 1 doručenou správcovi dňa 27.06.2017 si prihlásila Československá obchodná banka a.s. vo vyššie uvedenom konkurznom konaní svoju zabezpečenú pohľadávku v celkovej sume 3 021 977,24 EUR (istinu 2 151 377,93 EUR a úroky 197 245,99 EUR, úroky z omeškania 665 932,52 EUR

a náklady z uplatnenia vo výške 7 420,80 EUR), ktorú má voči spoločnosti SSIM, a.s., Košice, so sídlom Zbrojničná 12, 040 01 Košice, IČO: 31 702 627 (ďalej len „Dlžník“). Ďalej žalobca uviedol, že listom doručeným dňa 07.08.2017 mu správca oznámil, že dňa 03.08.2017 veriteľ P.D.M.S., a. s., so sídlom : Slobody č. 318/43, Poltár, IČO: 46 789 570 (teraz žalovaný v 2. rade), pohľadávku žalobcu zapísanú v zozname pohľadávok pod por. č. 3 v celkovej prihlásenej sume 3 021 977,24 EUR poprel čo do výšky a čo do vymáhateľnosti v celej prihlásenej sume 3 021 977,24 EUR z dôvodu jej premlčania. Rovnako listom doručeným dňa 07.08.2017 oznámil správca žalobcovi, že dňa 03.08.2017 z dôvodu premlčania poprel pohľadávku žalobcu zapísanú v zozname pohľadávok pod por. č. 3 v celkovej prihlásenej sume 3 021 977,24 EUR čo do výšky, čo do vymáhateľnosti a z dôvodu premlčania pohľadávky poprel aj zabezpečenie pohľadávky žalobcu zabezpečovacím právom, nakoľko v dôsledku premlčania dňa 01.05.2013 uplynutím 4 ročnej premlčacej lehoty podľa § 397 Obchodného zákonníka zaniklo aj záložné právo. Z obsahu listiny o popretí pohľadávky veriteľom spoločnosťou P.D.M.S.. a. s. vyplýva, že žalovaný v 2. rade popiera výšku, právny dôvod a zabezpečenie pohľadávky zabezpečovacím právom z dôvodu premlčania pohľadávky dňa 01.05.2013. Žalovaný v I. rade v liste, ktorým žalobcovi oznamuje popretie pohľadávky nepresne oznamuje, že spoločnosť P.D.M.S., a. s. popiera pohľadávku čo do výšky a vymáhateľnosti. Ako ďalej z listiny o popretí vyplýva žalovaný v 2. rade istinu nepopiera v skutočne prihlásenej výške ale vo výške 2 151 377,69 EUR. Žalobca prihlásil istinu vo výške 2 151 377,93 EUR. Ako ďalej vyplýva z obsahu listiny o popretí pohľadávky žalovaný v 2. rade nepopiera pohľadávku čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom z dôvodu premlčania záložného práva, ale z dôvodu premlčania pohľadávky ku dňu 01.05.2013. V dôvodoch popretia pohľadávky čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom žalovaný v 2. rade uvádza, že pohľadávka je premlčaná a preto nemôže byť ani zabezpečená zabezpečovacím právom.

3. Žalovaní v 1. a 2. rade ako dôvod popretia prihlásenej pohľadávky žalobcu zhodne uviedli (čo do dôvodu, čo do vymáhateľnosti ako aj čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom), že z dôvodu uznania záväzku obligáčnym dlžníkom dňa 30.4.2009 uplynula zákonná 4 ročná premlčacia lehota podľa § 397 Obchodného zákonníka dňa 1.5.2013, pričom jej uplynutím sa celá prihlásená pohľadávka stala nevymáhateľnou. Žalovaní iné dôvody popretia pohľadávky neuvádzajú, preto iba preukázanie existencie tohto dôvodu popretia pohľadávky (premlčanie pohľadávky a jej príslušenstva) môže obstať. Žalobca argumentoval, že ku dňu 1.5.2013 nemohlo dôjsť k premlčaniu pohľadávky, pretože neskôr došlo k pretrhnutiu behu pôvodnej premlčacej lehoty a od posledného uznania záväzku dňa 13.2.2012 začala plynúť nová 4 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula až dňa 13.2.2016. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že obligáčny dlžník svoj peňažný záväzok z príslušnej úverovej zmluvy písomne uznal podpísaním Dohody o splácaní zo dňa 19.6.2009 a tiež na skutočnosť, že dlžník čiastočne splnil svoj záväzok a to zaplatením 1.186,20 eur istiny dňa 29.9.2011 a zaplatením 13.392,32 eur istiny dňa 13.2.2012, čím došlo podľa § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka k uznaniu zvyšku dlhu.

4. Žalobca ďalej vo svojej žalobe uviedol, že nakoľko nie je premlčaná pohľadávka, tak nemôže byť premlčané ani záložné právo, ktoré túto pohľadávku zabezpečuje. Zároveň žalobca poukázal na znenie § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak nie je pohľadávka zabezpečená záložným právom riadne a včas splnená, tak sa záložný veriteľ môže domáhať uspokojenia sa zo zálohu aj vtedy, ak je zabezpečená pohľadávka premlčaná. Žalobca tiež podotkol, že aj keby bola pohľadávka premlčaná (čo nie je tento prípad), tak záložné právo, ktoré ju zabezpečuje, premlčané určite nie je. Toto svoje tvrdenie žalobca odôvodnil skutočnosťou, že si uspokojenie svojej pohľadávky voči úpadcovi uplatnil začatím výkonu záložného práva dňa 14.12.2009, avšak tento výkon bol prerušený predbežným opatrením, ktorým Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 29Cb/23/2010 zakázal do skončenia sporu o neplatnosť záložnej zmluvy pokračovať žalobcovi s výkonom záložného práva. Podľa žalobcu sa právo nemôže premlčať počas jeho výkonu, pričom v jeho výkone nemohol pokračovať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a po rozhodnutí, ktorým bola žaloba zamietnutá bol následne na majetok úpadcu vyhlásený konkurz.

5. Žalovaný v 1. rade sa k žalobe vyjadril tak, že po podaní vysvetlenia zo strany žalobcu k obsahu listín pripojených k prihláske, prihlásenú pohľadávku žalobcu v celkovej výške 3 021 977,24 EUR (istina 2 151 377,93 EUR, úroky 197 245,99 EUR, úroky z omeškania 665 932,52 EUR a náklady z uplatnenia 7 420,80 EUR), v zozname pohľadávok vedenú pod č. 3, ako správca uznáva čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, zabezpečenia zabezpečovacím právom a poradia zabezpečovacieho práva. Uznanie zo dňa 03.10.2017 adresované žalobcovi predložil aj súdu.

6. Žalovaný v 2. rade navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a to z nasledovných dôvodov: Uviedol, že poprel prihlásenú pohľadávku, čo do výšky, právneho dôvodu, vymáhateľnosti, zabezpečenia zabezpečovacím právom, a to z dôvodu premlčania, a naďalej trvá na tom, že prihlásená pohľadávka v celom rozsahu vrátane zabezpečenia je premlčaná. Dohodu o splácaní zo dňa 19.6.2009 nepovažuje pre úpadcu za podstatnú (nebola uzavretá s jeho súhlasom - § 516 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a to z toho dôvodu žalovaný v 2. rade zastáva názor, že úpadca má právo namietať všetko ako keby nebola táto dohoda uzavretá, t.j. pohľadávka je premlčaná už ku dňu 1.5.2013 (ako to uviedol vo svojom popretí pohľadávky). Žalovaný v 2. rade ďalej uviedol, že aj keby sa prihliadalo na Dohodu o splácaní záväzku zo dňa 19.6.2009, tak by k premlčaniu záväzku došlo dňa 19.6.2013, a teda 20.6.2013 by už bola pohľadávka premlčaná. K čiastočným úhradám pohľadávky žalobcu sa žalovaný v 2. rade vyjadril tak, že nemôže ísť o platné uznanie podľa § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, pretože išlo o čiastkové plnenia (§ 392 ods. 2 Obchodného zákonníka), ktoré nie je možné považovať za čiastočné plnenie podľa § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka. V súvislosti s čiastočnými úhradami zároveň poukázal nato, že nešlo o platby dlžníka, ale o platby spoločnosti, ktorá pristúpila k záväzku a tiež o inkaso z účtu dlžníka. Žalovaný v 2. rade tiež namietal, že premlčaním istiny zároveň došlo aj k premlčaniu úrokov z omeškania, pretože ide o príslušenstvo pohľadávky. K žalobcom požadovaným nákladom uplatnenia vo výške 7.420,80 eur žalovaný v 2. rade namietal, že žalobca nepreukázal vznik povinnosti zaplatiť poplatok za podanie žaloby a že tiež nepreukázal ani ich zaplatenie. K samotnému záložnému právu sa žalovaný v 2. rade vyjadril tak, že záložné právo sa premlčalo zároveň s premlčaním pohľadávky. Zároveň ohľadom záložného práva uviedol, že začatie výkonu záložného práva neprerušilo plynutie premlčacej doby, pretože toto nemá oporu v platnej právnej úprave. Žalovaný v 2. rade tiež prezentoval názor, že nie je možné súhlasiť s názorom žalobcu, že záložné právo podľa § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka je možné realizovať aj napriek premlčaniu zabezpečenej pohľadávky. Tento svoj názor odôvodnil tvrdením, že Zákon o konkurze a reštrukturalizácii je lex specialis k Občianskemu zákonníku, pričom podľa Zákona o konkurze a reštrukturalizácii nie je možné v žiadnom prípade uspokojiť premlčanú pohľadávku a táto musí byť popretá, čo do vymáhateľnosti.

7. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vydal rozsudok (uvedený v odseku 1), ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne: 1, V zmysle ustálenej judikatúry konkurzný súd preskúmava iba relevantnosť dôvodov popretia pohľadávky uvedenej v popieracom prejave, t.j. predmet incidenčného konania je determinovaný obsahom popieracieho prejavu a preto nie je možné neskôr rozširovať dôvody popretia pohľadávky po márnom uplynutí lehoty na popretie pohľadávok. Úlohou incidenčného konania nie je opätovné preskúmanie pohľadávky súdom, ale rozhoduje sa len o tom, či dôvody uvedené v popieracom prejave obstoja alebo nie; 2, Žalovaný v 2. rade obsah svojho popieracieho prejavu zúžil iba na popretie pohľadávky z dôvodu jej premlčania ku dňu 1.5.2013, pričom iný dôvod popretia neuviedol; 3, Na ďalšie dôvody popretia pohľadávky žalobcu žalovaným v 2. rade, uvádzané v podaniach doručených súdu v priebehu tohto incidenčného konania (kumulatívnu nováciu, neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva, posúdenie čiastočného plnenia dlžníka SSIM, a.s., Košice, premlčanie záložného práva, nepreukázanie zaplatenia poplatku a pod.) súd nemohol prihliadať; 4, Žalovaný v 2. rade vo vzťahu k premlčaniu pohľadávky žalobcu poukázal na uznanie záväzku zo dňa 30.04.2009, pričom neprihliadal na uzavretie Dohody o splácaní záväzku zo dňa 19.06.2009 medzi žalobcom ako veriteľom a spoločnosťou SSIM, a.s., Košice, IČO: 31 702 627, v rámci ktorej dlžník uznal svoj záväzok voči veriteľovi vo výške istiny 2 467 104,39 EUR, zaviazal sa svoj dlh uhradiť v dohodnutých splátkach aj spolu s úrokmi a neprihliadal ani na čiastočné splnenie dlhu spoločnosťou SSIM, a.s., Košice, IČO: 31 702 627 v súlade s predmetnou dohodou o splácaní. Podľa tvrdenia žalovaného v 2. rade premlčacia doba začala plynúť dňa 30.04.2009 a uplynula už dňa 30.04.2013. Toto tvrdenie však podľa súdu nezodpovedá skutočnosti, nakoľko v Dohode o splácaní záväzku zo dňa 19.06.2009 dlžník uznal svoj dlh a zaviazal sa ho splatiť v splátkach, pričom posledná splátka bola splatná dňa 04.12.2009. To znamená, že k premlčaniu pohľadávky mohlo dôjsť až dňa 05.12.2013, teda nie 01.05.2013 ako to uviedol žalovaný v 2. rade; 5, Žalovaný v 2. rade vo svojom popieracom prejave nespochybnil uzavretie Dohody o splácaní záväzku zo dňa 19.06.2009 (vrátane uznania dlhu) a nenamietal ani to, že by sa nemala týkať práv záložného dlžníka (spoločnosti MERCURIUS, spoločnosť s ručením obmedzeným Košice, IČO: 31 704 964) z dôvodu, že tento nebol účastníkom dohody. Tieto skutočnosti žalovaný v 2. rade uviedol len v priebehu incidenčného konania, preto súd na ne nemohol prihliadnuť pri rozhodovaní vo veci. Navyše je potrebné poznamenať, že ust. § 516 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa bez ďalšieho nemôže vzťahovať na záložcu; 6, Žalovaní v 1. a 2. rade v popretí pohľadávky žalobcu nevzniesli námietku premlčania práv vyplývajúcich zo záložnej zmluvy. Uviedli len to, že v dôsledku premlčania pohľadávky zaniklo aj záložné právo žalobcu;

7, Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 250/2011-30 zo dňa 8. decembra 2011 v zmysle ustanovenia § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka sa môže záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná. Platí to aj v prípade konkurzného konania; 8, Záložné právo podľa ust. § 151md Občianskeho zákonníka nezaniklo. Vznesením námietky premlčania pohľadávky žalobcu nedošlo k zániku zabezpečenej pohľadávky, pretože premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, iba ho nemôže priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby; 9, Vychádzajúc z právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky, vysloveného v odôvodnení Nálezu sp. zn. II. ÚS 250/2011-30 zo dňa 8. decembra 2011, podľa ktorého v prípade, že záložca a obligačný dlžník sú rozdielne osoby, námietku premlčania pohľadávky môže účinne vzniesť iba obligačný dlžník (avšak nie záložca) a námietku premlčania práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu, môže vzniesť iba záložca (avšak nie obligačný dlžník zabezpečenej pohľadávky), súd mal za to, že žalovaný v 1. ani žalovaný v 2. rade nemohli účinne vzniesť námietku premlčania pohľadávky žalobcu. Takúto námietku by mohol vzniesť len obligačný dlžník, teda spoločnosť SSIM, a.s., Košice a 10, Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil úspechom žalobcu a ustanoveniami § 255 a § 262 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v 2. rade, ktorým navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi danými v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. T.j. namietal, že súd nesprávnym postupom znemožnil žalovanému, aby riadne uskutočnil svoje procesné práva, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež namietal, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konkrétne námietky žalovaného v 2. rade sú uvedené v nasledovnej časti tohto odôvodnenia (odseky 9 - 12).

9. Stanovisko súdu prvej inštancie v tom zmysle, že súd nemôže preskúmať popretú pohľadávku z iných dôvodov ako to bolo uvedené v popieranom prejave je správne. Žalovaný v 2. rade však nesúhlasí, so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný na svoju obranu v konaní uviedol nové dôvody. Podstatou popieracieho prejavu žalovaného v 2. rade bolo popretie vykonateľnosti pohľadávky v celom jej rozsahu a to z dôvodu jej premlčania, pričom zároveň uviedol jemu známy dátum premlčania. Súd prvej inštancie neuzavrel správne, keď skúmal premlčanie pohľadávky iba ku dňu 30.4.2013, ktorý uviedol žalovaný v 2. rade, pretože žiadny právny predpis neukladá povinnosť uviesť konkrétny deň premlčania, to či skutočne došlo k premlčaniu má povinnosť zisťovať práve súd. Aj veriteľ má právo uvádzať dodatočné skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť uplynutie premlčania a to hoci aj v neskoršom termíne ako to bolo. Ak súd na základe informácií žalobcu, ktorými žalovaný v 2. rade nedisponoval pri svojom popretí (neskoršia Dohoda a čiastočné úhrady) a vyhovel žalobe z dôvodu, že ku dňu 30.4.2013 nedošlo k premlčaniu, tak takýto postup súdu nie je správny. Takýmto spôsobom vytvoril súd situáciu, keď veriteľovi, ktorého pohľadávka bola dávno premlčaná, priznal právo na uspokojenie pohľadávky vo výške viac ako 3 milióny eur, čím značne znevýhodní a poškodí všetkých ostatných veriteľov úpadcu. V dôsledku tohto rozhodnutia dôjde k situácii, že jediný likvidný majetok úpadcu bude použitý na uspokojenie dávno premlčanej pohľadávky ako aj jej príslušenstva na podklade premlčaného záložného práva.

10. Žalovaný v 2. rade aj naďalej zastáva názor, že pohľadávka bola premlčaná uplynutím dňa 30.4.2013. Podľa názoru žalovaného pri otázke premlčania nie je možné akceptovať Dohodu zo dňa 19.6.2009 a to s poukazom na znenie § 516 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý síce zohľadňuje osobu ručiteľa, ale toto ustanovenie by sa malo vzťahovať aj na záložcu. Obdobne žalovaný v 2. rade poukázal aj na svoje stanovisko, že čiastočné úhrady záväzku nie je možné považovať za uznanie zostatku záväzku. K úrokom z omeškania žalovaný opätovne prezentoval, svoje skoršie stanovisko, že úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky sa premlčujú spolu s pohľadávkou, ku ktorej sa viažu a v tejto súvislosti poukázal na judikáty - Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.júna 2014, sp. zn. 1 M Obdo/6/2011 a Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.júna 2010, sp. zn. 1 Cdo 157/2009.

11. Výklad súdu prvej inštancie v tom zmysle, že ani jeden zo žalovaných nebol osobou oprávnenou účinne vzniesť námietku premlčania, nie je správny. Takýto výklad je absolútne rozporný s účelom a zmyslom príslušných ustanovení zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej „ZKR“). Žalovaný v 2. rade má zato, že právna úprava popierania pohľadávok v ZKR je jednoznačná v tom smere, že poprieť pohľadávku, čo do vymáhateľnosti (teda jej premlčania) môže vzniesť nepochybne správca,

ako aj ktorýkoľvek iný veriteľ, pričom podľa názoru žalovaného v 2. rade sa ani nejedná o klasickú námietku premlčania. Výklad, že námietku premlčania môže vzniesť iba dlžník, je prísne formálnym výkladom, ktorý je v rozpore so spravodlivosťou v jej materiálnom ponímaní a preto je v rozpore so zásadou spravodlivosti (Nález ÚS SR z 9.11.2016, č.k. IÚS 532/2016-87, IV ÚS 192/08, ÚS 26/2010, I.ÚS 118/2013 a Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV ÚS 1735/07).

12. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je dostatočné. Sú v ňom zjavne nesprávne závery a absentuje v ňom vyhodnotenie argumentácie žalovaného v 2. rade, prípadne ju arbitrárne odmietol, súd len nekriticky prevzal názor žalobcu a docitoval pre rozhodnutie nepoužiteľné rozhodnutie Ústavného súdu SR, pričom len prezentoval, že žalovaní nemali právo vzniesť námietku premlčania. Takýto postup súdu je v rozpore s požiadavkou na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čím došlo k porušeniu práva žalovaného v 2. rade na spravodlivý proces.

13. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v 2. rade vyjadril tak, že je nedôvodné a preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Svoje stanovisko odôvodnil spôsobom uvedeným v nasledujúcich odsekoch 14 - 21 tohto odôvodnenia.

14. Ako to vyplýva z obsahu napadnutého rozsudku, tak súd prvej inštancie tento rozsudok odôvodnil dostatočne. Súd uvádza, z ktorých dôkazov vychádzal a ako tieto hodnotil, jasne a zrozumiteľne uviedol dôvody, pre ktoré neprihliadal na tvrdenia, ktoré žalovaný v 2. rade neuviedol vo svojom popieranom prejave a uviedol ich až následne v podaniach doručených súdu. Jasne a zrozumiteľne odôvodnil, prečo tvrdenie žalovaného v 2. rade obsiahnuté v popieranom prejave nezodpovedá skutočnosti.

15. Žalovaný vo svojom odvolaní požaduje, aby súd neprihliadal na obsah jeho odvolacieho prejavu, ale aby prihliadol na jeho tvrdenia, ktoré popierací prejav neobsahoval (kumulatívna novácia, neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva, premlčanie záložného práva a pod.). Z obsahu listín pripojených žalobcom k jeho prihláške boli zrejmé skutočnosti, že dlžník uznal svoj dlh aj po 30.4.2009 a tiež aj to, že ho čiastočne splácal. Pokiaľ chcel žalovaný v 2. rade, aby sa súd zaoberal uplynutím premlčacej doby v iný deň ako to uviedol vo svojom popieranom prejave, tak potom nemal konkrétny dátum premlčania uvádzať do svojho popretia. V tejto súvislosti žalobca poukázal nato, že žalovaný v 2. rade počas celého konania pred súdom prvej inštancie trval na uplynutí premlčania práve ku dňu 1.5.2013.

16. Žalobca opakovane poukázal na to, že predmet incidenčného konania je determinovaný obsahom popieracieho prejavu a preto nie je možné rozširovať dôvody popretia pohľadávky po márnom uplynutí lehoty na popretie pohľadávok. Ďalej uviedol, že úlohou incidenčného konania nie je opätovné preskúmanie pohľadávky súdom, ale rozhoduje sa len o tom, či dôvody uvedené v popieranom prejave obstoja alebo nie. Incidenčné konanie nemôže slúžiť na odstránenie pochybení v popieranom prejave a ani na doplnenie dôvodov popretia. Dokazovanie, že došlo k premlčaniu pohľadávky v iný deň ako to bolo uvedené v popieranom prejave ako aj dokazovanie, že došlo k premlčaniu záložného práva by bolo mimo rámca dôvodov uvedených v popieranom prejave. V tejto súvislosti žalobca poukázal na viacero judikátov a to : Nález Ústavného súdu SR č.k. II ÚS 409/2013-49 zo dňa 11.9.2011, Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/70/2016 zo dňa 30.1.2017, Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/60/2017 zo dňa 23.3.2018, Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.13Obo/139/2017 zo dňa 31.3.2017.

17. Nie je pravdou, žeby sa súd prvej inštancie nezaoberal námietkami žalovaného v 2. rade ohľadom kumulatívnej novácie (Dohoda zo dňa 19.6.2009). Súd prvej inštancie túto dohodu posúdil ako písomné uznanie záväzku s dohodou o splátkach a vylúčil aplikáciu ustanovenia § 516 ods. 3 Občianskeho zákonníka, t.j. neposúdil zmienenú dohodu v súlade s právnym názorom žalovaného v 2. rade. Obdobne nie je pravdou, žeby sa súd prvej inštancie nezaoberal tvrdeniami žalovaného v 2. rade, že čiastočné plnenia záväzku uskutočnila 3. osoba, čo vyplýva aj z bodu 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku. K otázke úrokov z omeškania žalobca opätovne poukázal na svoje skôr prezentované stanovisko, že právo na úrok z omeškania je právom samostatným (nie je súčasťou istiny a možno ho samostatne žalovať) toto právo vzniká denne a preto mu musí byť priznaná 4 ročná premlčacia lehota.

18. Žalovaný v 2. rade nepoprel zabezpečenie pohľadávky z dôvodu premlčania záložného práva ako to uvádzal vo svojich stanoviskách (aj v odvolaní). Zabezpečenie pohľadávky poprel pre premlčanie pohľadávky ku dňu 1.5.2013. Popretie zabezpečenia záložným právom pre premlčanie pohľadávky

nemôže byť účinné, pretože zabezpečovacie právo nezaniká z dôvodu premlčania pohľadávky a v tejto súvislosti žalobca poukázal na znenia § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa záložný veriteľ môže uspokojiť alebo domáhať uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná. Uvedené platí aj v prípade konkurzného konania a zo žiadneho ustanovenia ZKR nevyplýva, že v konkurznom konaní nemožno zo záložného práva uspokojovať premlčanú pohľadávku. V súvislosti žalobca poukázal na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 250/2011 zo dňa 8. decembra 2011, ktorý zohľadnil súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní.

19. Žalobca opätovne poukázal tiež na skutočnosť, že úpadca je ohľadom prihlásenej pohľadávky vecnoprávnym dlžníkom (záložca) a nie obligačným dlžníkom. Zároveň pripomenul, že žalobca si výkon záložného práva voči záložcovi začal uplatňovať ešte dňa 14.12.2009, avšak toto konanie bolo prerušené z dôvodu začatia súdneho konania o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, v rámci ktorého bolo vydané neodkladné opatrenie zakazujúce žalobcovi vo výkone záložného práva pokračovať. Z uvedeného je zrejmé, že nemohlo dôjsť k premlčaniu záložného práva.

20. Žalovaný v 2. rade nepoprel prihlásenú pohľadávku z dôvodu premlčania záložného práva, ale z dôvodu premlčania pohľadávky z obligačného vzťahu. Z tohto hľadiska je popretie zabezpečovacieho práva nedôvodné, pretože premlčanie pohľadávky nespôsobuje zánik záložného práva.

21. Žalovaný v 2. rade poprel pohľadávku žalobcu z dôvodu získania majetkového prospechu v podobe peňažnej náhrady 210.000,- eur. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný v 2. rade svojim popretím nesledoval spravodlivé uspokojenie pohľadávok veriteľov úpadcu. Takéto uplatňovanie práva žalovaného v 2. rade je šikanózne a prieči sa dobrým mravom.

22. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného v 2/ rade, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2/ rade nie je dôvodné.

23. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

24. Podrobné, vecne správne a zákonu zodpovedajúce sú závery súdu prvej inštancie vo veci samej, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia z hľadiska hmotného práva, k odvolaniu žalovaného v 2/ rade a k podstatným tvrdeniam strán sporu v tomto odvolacom konaní, odvolací súd uvádza nasledovné:

25. Žalovaný v 2/ rade podanie odvolania odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. T.j. namietal, že súd nesprávnym postupom znemožnil žalovanému, aby riadne uskutočnil svoje procesné práva, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež namietal, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

26. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody prezentované žalovaným v 2/ rade nie sú naplnené. Súd prvej inštancie svojim procesným postupom nijako neznemožnil žalovanému v 2. rade riadne uskutočniť jeho procesné práva, taktiež nie je možné konštatovať, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým záverom a rozhodnutie súdu prvej inštancie v žiadnom prípade nevychádza z nesprávneho posúdenia veci.

27. V prvom rade považuje odvolací súd za potrebné poukázať na zásadnú skutočnosť (jednoznačne to vyplýva to z obsahu popretia pohľadávky žalobcu), že žalovaní vo svojom popieracom prejave namietali premlčanie obligačnej pohľadávky žalobcu (pohľadávky z poskytnutého úveru) a nie premlčanie záložného práva. Toto je podstatné z dôvodu, že žalobca si ako záložný veriteľ predmetnou prihláškou prihlásil voči úpadcovi svoju vecnoprávnú pohľadávku voči úpadcovi, t.j. konkrétne si uplatnil nároky zo záložného práva podľa Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. 0271/08/80314 zo dňa 17.12.2008 (touto zmluvou bolo zabezpečené právo žalobcu na vrátenie úveru podľa Zmluvy o poskytnutí úverov zo dňa 17.3.2008 pre dlžníka SSIM a.s. Košice).

28. V tejto súvislosti je potrebné uvedomiť si nespornú skutočnosť, že súd v incidenčnom konaní nemôže preskúmať popretú pohľadávku z iných dôvodov ako to bolo uvedené v popieracom prejave. V popieracom prejave nebola vznesená námietka premlčania záložného práva (žalobcom prihlásený nárok v jeho prihláške), preto sa súd takýmto dôvodom popretia pohľadávky žalobcu v zásade nemôže zaoberať, t.j. na takéto prípadné premlčanie sa zo zákona ani nemôže prihliadať. Už len táto skutočnosť sama osebe (nesprávne odôvodnené popretie) je dostatočným dôvodom pre neúspešnosť popretia pohľadávky žalobcu.

29. Aj keď je to s ohľadom na vyššie uvedené bezpredmetné, tak odvolací súd k premlčaniu uplatneného záložného práva dodáva nasledovné: Súd prvej inštancie správne uzavrel, že osobou, ktorá je oprávnená účinne vzniesť námietku premlčania môže byť iba samotný dlžník (v obligačnom vzťahu) alebo záložca pri záložnej zmluve (vecnoprávny vzťah) ako je to v tomto prípade. Uvedené jednoznačne vyplýva z príslušného zákonného ustanovenia - § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Súd prvej inštancie v tomto smere označil aj príslušné judikáty, ktoré to potvrdzujú a odvolací súd na ne v plnom rozsahu poukazuje.

30. Záložca v tomto prípade nevzniesol námietku premlčania uplatneného záložného práva, z čoho vyplýva záver, že súd na takúto námietku nemôže prihliadať. V súvislosti s premlčaním záložného práva tiež odvolací súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť aj na skutočnosť, že žalobca si výkon záložného práva voči záložcovi podľa § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatnil ešte dňa 14.12.2009 (t.j. v dostatočnej časovej lehote pred uplynutím premlčacej lehoty), preto podľa § 112 Občianskeho zákonníka došlo k pretrhnutiu plynutia premlčacej lehoty. Z tohto dôvodu vyplýva, že prihlásené záložné právo nemôže byť premlčané.

31. Podľa § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka: „Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.“

32. Z obsahu vyššie citovaného zákonného ustanovenia je dostatočne zrejmé, že záložný veriteľ (žalobca) má právo uspokojiť svoju pohľadávku zo zálohu aj v prípade, že je samotná zabezpečovaná pohľadávka premlčaná. V tejto súvislosti (s ohľadom na obranu žalovaného v 2. rade) považuje odvolací súd za potrebné dodať, že ZKR v žiadnom svojom ustanovení neobsahuje záver, že premlčaná pohľadávka nemôže byť v konkurze uspokojená.

33. Na skutočnosť, že obligačná pohľadávka nie je premlčaná v konaní pred súdom prvej inštancie poukazoval žalobca a náležite sa ňou zaoberal aj konajúci súd. Vychádzajúc z obsahu vyššie uvedeného zákonného ustanovenia (§151j Občianskeho zákonníka) je v tomto prípade právne nepodstatné zisťovanie, či je obligačná pohľadávka žalobcu (pohľadávka z úveru) premlčaná alebo nie. Z dôvodu právnej istoty však odvolací súd poznamenáva, že záver súdu prvej inštancie v tom smere, že ku dňu 1.5.2013 nedošlo k premlčaniu je správny. Odvolací súd v tejto súvislosti v plnom rozsahu poukazuje na podľa jeho názoru dostatočné a náležité skutkové zistenia a právne posúdenie tejto skutočnosti uvedené v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie.

34. Odvolací súd na základe vyššie uvedených dôvodov podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, ktoré je povinný nahradiť neúspešný žalovaný v 2. rade. Vo vzťahu ku žalovanému v 1. rade súd úspešnému žalobcovi právo na nahradenie trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Za tieto dôvody odvolací súd považuje skutočnosť, že tento žalovaný uznal nárok žalobcu už v konaní pred súdom prvej inštancie a žiadnym spôsobom neinicioval odvolacie konanie. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) CSP.

V dovolaní podľa § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).